

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видане Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на р.і вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ПІШІТЬ ДО НАШОГО ЧАСОПИСУ.

Одним з недостатків, що їх відчуває наш часопис, є той, що не отримує він відомлень і дописів про всю важливу роботу робітників і фармерських організацій на місцях та про всі важливі події в житті робітників і фармерів в різних місцевостях Канади.

Робітничий часопис повинен бути зеркалом, в якому відбивається життя і боротьба працюючих, в першу чергу тої країни, в якій робітники його видають. А вже мови немає про те, що в ньому має відображатися вся праця і весь рух організацій, для яких він є органом.

Хто-ж повинен подбати про це, щоб в часописі було описано все те цікаве, а то й важке для загалу працюючих, що діється на місцях? Ніхто інший, як самі місцеві робітники та фармери.

Робітничий часопис не може передплачувати всіх часописів, що виходять в різних містах, щоб з них довідуватися про місцеві події. А коли-б і це міг зробити, то ці часописи служать буржуазії і мало що пишуть про життя і боротьбу працюючих, а як і напишуть щось, то брехнею його покажуть. Користі з них, отже, не багато. Про платних кореспондентів на місцях робітничий часопис і думати не може, бо не має на це фондів.

Всі важливі відомості з місць мусять доставляти робітничому часопису самі свідомі робітники і фармери, свої власні робітничі та фармерські кореспонденти. Таких добровільних своїх кореспондентів має кожний робітничий часопис, але не кожний має їх скрізь, де їх потрібно.

Мас своїх кореспондентів і наш часопис, але далеко не у всіх місцевостях, де вони повинні бути. А повинні ми їх мати що найменше в кожній місцевості, де тільки існує котра небудь з наших організацій. Наш часопис повинен регулярно доставляти коротенькі звіти з діяльності кожної з наших організацій і дописи про всі важливі і цікаві події з місцевого робітничого або фармерського руху, з життя робітників або фармерів а також про загальні місцеві події, що стосуються й робітників та фармерів.

Такі звіти і дописи мусять наш часопис мати в майбутньому, без них далі не обійдеться годі. Коли немає добровільних кореспондентів, то їх повинні вибрати наші організації. Вибрати належить найвідповідніших до цього товаришів, котрих треба особисто відвідати в організації, щоб вони мали час виконати належний на них обов'язок.

В першу чергу повинні таких кореспондентів повипирати відділи Української Секції Комуністичної Партії Канади, бо треба сказати правду, що про діяльність самих цих відділів дуже мало пишуть до нашого часопису. Коли-б, наприклад, відділ Тов. У.Р.Ф.Д., або Р.З.Т., там такого кореспондента повинна вибрати існуюча організація. В місцевостях, де немає ні одної з наших організацій, будемо й на далі надіятися на допомогу свідомих одиниць, що добровільно візьмуть на себе завдання наших кореспондентів.

Такий партійний кореспондент, вибір якого ми пропонуємо, повинен писати до часопису і про роботу в других наших організаціях та про всі події, що відбуваються в місцевості. Де немає відділу У.Р.Ф.Д., або Р.З.Т., там такого кореспондента повинна вибрати існуюча організація. В місцевостях, де немає ні одної з наших організацій, будемо й на далі надіятися на допомогу свідомих одиниць, що добровільно візьмуть на себе завдання наших кореспондентів.

Тепер же кілька слів про те, що і як належить писати до нашого часопису. Кожний з наших кореспондентів повинен раз на завжди зазначити собі, що його найважливішим обов'язком є писати про те, що діється в його місцевості і околиці, а не про те, що діялося, наприклад, в Єгипті три тисячі літ тому назад, ані про те, що зараз діється в Радянській Республіці, Німеччині, або в Китаю. Про ці далекі від кореспондента події пишуть ближчі до них люди, що їх знають і розуміють дуже добре і редакція, коли потрібно, передає їхні думки своїм читачам. А про те, що діється в місцевості кореспондента, ніхто не пише, отже він мусить це робити. Перше все треба писати коротенькі відомлення про те, що роблять наші організації: як часто збираються на мітинги, лекції, спільне читання; які важливі справи обговорюються і вирішуються на мітингах; які лекції відбуваються; що читають; чи є школа або курс який і чого там вчать; та який поступ роблять і т. д. і т. д. Відтак, які є інші місцеві робітничі або фармерські організації, які їх становить в робітничому русі, їх значіння і вплив, що вони роблять. Як є місцеві справи, що ними цікавляться всі організовані місцеві робітники або фармери і чи роблять вони щонебудь спільно в таких справах. Потім треба конче писати про всяку місцеву і окличну боротьбу між робітниками і капіталістами, між фармерами і моргочивими компаніями та всякими іншими їхніми пливками, про всі заходи місцевих висискувачів проти працюючих, про надруги і кривди поповованих проти робітників та фармерів, про умовини праці, про думки і настрої місцевого робітництва або фармерства і т. д. і т. д.

Ось про ці справи (іх як бачите дуже багато) треба писати, бо вони цікаві не лише для місцевих але й для позамісцевих робітників та фармерів, котрі бажають завжди знати, як стоять наші організації і загальний робітничий рух в інших місцевостях та як там живуть і борються наші товариші чорноробі. Такі відомості з усіх усюд Канади не тільки що дають змогу читачам нашого часопису виробити собі ясний погляд на загальне положення працюючих і робітничого руху в Канаді, але й скріплять духа у всіх тих, що працюють для ви-

звольної справи робітничого класу.

Але писати треба перш всего дуже коротко і не про всі справи нараз, хіба що в дописі подається загальний опис положення робітничого руху то-що. Траплялися випадки, що ми доставали кореспонденції навіть добре і розумно написані, але такі довгі, що одної з них вистарчило-б на заповнення майже цілої сторінки. До того були ще й дописи, щоб їх ні чути не скорочувати, хіба що справити помилки. Ми мусіли такі дописи хрестити червоною олівцем і подавати тільки третю або й п'яту частину до часопису, бо інакше-б мало хто перечитав би. До того-ж є дописи з пишних місцевостей і їх треба помішувати. Отже писати треба як найкоротше. При писанні треба вистерігатися помилок. Просямо тим, що тільки починають писати, але не можна прощати тим, що пишуть дописи вже довгий час і читають їх в часописі та видать, як їх справлено, а все таки старі свої помилки повторюють безперестанно.

Пішіть дописи і при цім вчіться писати, бо не многи з нас робітників мали нагоду навчитися в школах писати. Напиште допис, перечитайте його уважно, коли він буде поміщений в часописі і пригляньтеся всім тим поправкам, які в цьому дописі поробила редакція. На другий раз старайтеся справляти помилки уникати. З цього буде користь для самих кореспондентів, бо навчатися правильно писати, буде й користь для часопису, і читачів і цілого нашого руху. Отже пишіть.

Умер великий французький письменник Анатоль Франс. Буржуазія цілого світа за життя ненавиділа цього письменника за те, що він в своїх творах бичував висискувачів, що він на старості літ вступив в комуністичні ряди. А папа римський заборонив і викляв всі твори Анатоль Франса.

А коли умер Анатоль Франс, буржуазна преса цілого світа почала писати про него, як про найбільшого світового письменника, зробила його мозгом Франції, а французька буржуазія рішала навіть поховати його на державний кошт.

Так буржуазія ненавиділа за життя тих великих людей, що стояли по стороні робітничого класу, а по їх смерті робить їх святими. Та робітники знають цю і мету буржуазних брехунів.

НАЙНОВІШЕ ЧИСЛО "РОБІТНИЦІ"

Вже вийшло чергове число журналу "Робітниця" за другу-половину місяця жовтня. "Робітниця" йде в маси. Вона завойовує собі щораз більший круг читачів як робітниця, так і робітничі своїми цікавими змістом. Бо кожне число "Робітниці" цікаве, оригінальне. Це не реклама, а така щира правда. "Робітницю" з захопленням читають її передплатники як в Канаді і Злучених Держав, так і по другий бік океану. І передплачують "Робітницю" не з товариського обов'язку, а такі з цікавості.

Своєю мовою і змістом "Робітниця" доступна, зрозуміла кожному, хто уміє читати. Попробуйте прочитати оповідання, статтю, чи дописи в "Робітниці" неписьменній людині, а побачите, як вона буде слухати з увагою. Бо там кожне слово зрозуміле, кожна тема цікава.

Беремо останнє число. На окладинці портрет т. М. Ірчана з нагоди десятилітньої річниці його літературної діяльності.

Перша стаття — "Наші найближчі завдання", Синьовергольця, про ведення активної праці в жіночій організації, про збільшення членства та поширення "Робітниці". Після неї — "Потягом", підорожні враження, робітниця Ф. Б.

В літературному розділі вірші: "Мамин лист" і "Зустріч з безробітністю", М. Ірчана, та "Я зарізняю мати", Семка Подільського. Потім оповідання Василя Стефаника, відомого галицького письменника, "Вона — земля". В цьому оповіданні Стефанік малює любов українського селянина до землі, що перетерпів всі воєнні страхоти і нарешті повертає до своєї "меконької землі". Оповідання надруковано за Мусій.

СІЧОВІ СТІЛЬЦІ В ПРАЗІ ПРО НАШУ ГАЗЕТУ.

Повище подаємо ще одно письмо від наших товаришів, що живуть імігрантами на чужині поза границями Західної України. На цей раз пишуть представники комуністичних стрілецьких гуртків в Празі, (Чехословаччина).

Пишуть опять про нашу пресу, про її важливу роботу, яку вона сповняє серед стрілецьтва, та дякують за те, що посилаємо їм наш часопис і журнал. Подяка ця належить нас редакції нашого часопису і журналу, а всім тим свідомим українським робітникам та фармерам в Канаді, що допомагають видавати "Укр. Роб. Вісті" і "Робітницю" і вислали їх нашим товаришам в Європі.

Щоб ми могли і на далі слати наш часопис і журнал до Європи тим українським ро-

3 міжнародного робітничого руху

НОВА ФЕДЕРАЦІЯ РОБІТНИКІВ В ЯПОНІ.

В Токіо відбувся мітинг, де утворено нову федерацію, під назвою "Федерація Робітничих Ліг". До цієї федерації належить поки що тільки 300 токійських робітників. Керівники мітингу заявили, що хоч вони й стоять за класову боротьбу, але хотять опанувати виробництво, не домагаючись ні політичної влади, ні участі в парламенті.

ПЕРЕМОГА РОБІТНИКІВ.

Страйк робітників електричної компанії в Токіо, що тривав 90 днів, закінчився частковою перемогою робітників.

БУРЖУАЗНА ПРЕСА ЦІКУЄ КОМУНІСТІВ.

Коаліційна преса в Чехословаччині почала гостру кампанію проти постанови Комінтерну в національній справі. Преса заявляє, що коли комуністи в Чехословаччині ухвалюють цю постанову, їх уважатиметься за ворогів держави. "Руде Право" каже, що ці погрози не вплинуть на голосування резолюції на з'їзді компартії.

ПЕРЕД БОЯМИ У ФРАНЦІЇ.

23 вересня на засіданні Виконбюро Профінтерну заслухано було повідомлення про становище у Франції.

У робітничому русі Франції зараз помічається досить значне оживлення. Безперечно, що в недалекому часі ми стоимемо у Франції перед величезними класовими боями. Капіталісти поведи наступ у зв'язку з пляном Доса, а першу чергу почавши кампанію проти 8-

ми годинного робочого дня, а за збільшення числа робочих днів на рік до 300. Наприкінці, докладач відзначив значне оживлення робітничого руху у французьких колоніях.

ФРАНЦУЗЬКА КОМПАРТІЯ ВИКОНУЄ ПОСТАНОВИ КОМІНТЕРНУ.

Конференція секретарів федерації французької Компартії ухвалила резолюцію, в якій вітає 5-ий Конгрес Комінтерну за те, що він зміг підтвердити політичну лінію, накреслену Леніном. Конференція, ухвалюючи всі постанови Конгресу, бере на себе обов'язок домагатися їх здійснення.

Після дискусій по докладу Сюзані Жіро про тактику і нові завдання Комуністичної Партії, конференція ухвалила резолюцію, в якій, констатуючи новий прояв правих ухилив партії, вона плямує такого роду виступи, оцінюючи їх як спробу дезорганізувати партію і не дати здійснитися реорганізації партії на принципі фабрично-заводських ячейок.

Після ухвали резолюції про найближчі завдання партії в напрямку її більшовізації, а також резолюції про відновлення професійної єдності, про боротьбу за волю китайського народу, боротьбу за визнання С.Р.С.Р., підтримку британських повстанців і про боротьбу за загальну амністію, конференція вислухала доклад Доріо про колоніальну справу, а також про роботу в армії і доклад Марана про фінансове становище партії.

Дискусії були надзвичайно живі. Виступи Марана й інших представників опозиції не зустріли з боку більшості конференції ніякої підтримки.

В КРАЇНІ НЕВОЛИ І СЛІЗ.

ПРИЧИНИ ЗРОСТУ ПАРТИЗАНЩИНИ НА КРЕСАХ.

(Розмова кореспондента Ратау з українськими і білоруськими посланцями до польського сьму.)

У зв'язку з поширенням партизанщини на окраїнах кореспондент Ратау звернувся до українських і білоруських послів союму Павла Васильчука, Войтука й Рогулі з питанням про положення на східних окраїнах.

На мертвій точці.

Павло Васильчук, член національного українського клубу, заявив:

"Після ухвалення соймом законів про мову, становище українців не покращало, а, навпаки, навіть погіршало. Заборона української мови в урядових установах змушує українське населення в зносинах з установами користуватися посередниками, що, разом з гербовим збором, рівнозначне не легальному оподаткуванню українського населення податками. Українська шкільна справа зупинилася на мертвій точці. Дізнавшись про закони що до мови, населення мало надію одержати, нарешті, можливість організувати школи.

Русинські катедри при польських університетах.

Шкільні округи завалені проханнями про відкриття нових і повернення старих шкіл. Відповідь влади завжди та сама: не-дозволимо вирвати із наших рух здобутих позицій. На нові школи немає грошей. Організація українського університету в Кракові це — плід із 3-го поверху. Польський уряд утворив в Кракові не український університет, а тільки кілька "русинських" катедр при польському університеті. Висмоктують все за податки.

Українські землі спіткані неврожай. Урожай на половину менший торішнього. Тимчасом допомоги від уряду немає ніякої. Не вважаючи на нервожай, польський уряд висмоктуює із українського населення надто високі податки. В разі несплати уряд конфіскує худобу, одяг, хатне урядження.

Не бандити, але герої.

Що до так званого бандитського руху, то поскільки я знаю, сказав Васильчук, ніяка політична українська партія не причетна до цього руху. Я вважаю, що грунт для стихійних озброєних виступів селян під-

60 РОКОВИНИ І. ІНТЕРНАЦІОНАЛУ НА МОГИЛІ МАРКСА.

У неділю, 28. вересня, соціалістична делегація прибула на Гайгейтське кладовище з приводу 60-х роковин першого Інтернаціоналу для відвідання могили Карла Маркса. Біля могили зібралась величезна юрба, ¼ з якої були члени Комуністичної Партії. На могилу було покладено вінок від лондонської групи Компартії з написом: "Карлу Марксу — нашою вчителю". Представник лондонського району Компартії, Кант, поклав на могилу вінок з написом: "Від Комінтерну — фундаторів І-го Інтернаціоналу". Офіційна реформістська делегація була дуже збентежена присутністю комуністів. Кант звернувся потім з промовою до присутніх, зазначивши, що соціал-патріоти, які завітали на могилу, є зрадники і лицеміри. У цей час з'явився наглядчик кладовища й заявив, що ніяких промов або співів-він дозволити не може. Помови однак не вдалося перешкодити комуністам проспівати "Інтернаціонал".

Неофіційно прибули двоє поліцейських для того, щоб перешкодити демонстрації. Коли демонстрація наблизилась до могили, почулися вигукі: "Хай живе Комінтерн". Каутський, Бронштейн, Лонге та Брамович, поклавши на могилу квіти, а Адлер навісним закрити своїми квітами напис на вінку комуністів, який комуністи зараз же покладали зверху. Підучи з кладовища комуністи гуртом заспівали "Інтернаціонал" і з вигуками: "Хай живе Комінтерн" направились до міста в той час, як офіційна делегація проїхала повз їх у автомобілі.

готовлений. Причина цих виступів — ненормальне становище на окраїнах. Коли-б не було цієї передумови, ніякий рух, коли-б ним навіть керував із закордону, як це намагається впевнити польська преса — не мав би ніякого успіху.

Сейчас не вважають партизанів за бандитів, але, навпаки, ставляться до них прихильно. Я чув від селян казки про Муху-Михальського, що його вони вважають за народного героя".

Розмову з головою соймової фракції Української Соціал-Демократичної Партії, Войтуком і з білоруським послом Рогулем подамо в слідуючих числах "У.Р.В."

ВІСЬКОВИЙ МІНІСТЕР

"НА РЕВІЗІЇ".

Військовий міністер Польщі, Сікорський, вийдв в Західну Україну ревізувати залоги та фортеці.

"НАСЛІДНИКИ ХРИСТА" СТІЛЯЮТЬСЯ.

В Варшаві засуджено на 12 років каторги архимандрита Латишенка за рбвство мітрополита-Георгія.

ного до життя стрілецьтва. Вони освідомляються і стає в ряди борців за диктатуру пролетаріату, так як там у Вас, в Америці та Канаді, робітники та фармери пізнають правду, та відвертаються від попів, патріотів та панських слуг — Чиків, та ім подібних і стають у Ваші ряди.

Хай не буде ані одного робітника і селянина (фармера) в Америці та Канаді, щоб не читав своєї робітничої преси!

Хай живе Робітничі Преса! Хай живе Соціална Революція, що змете кордоми капіталістичних держав і визволить західні українські землі!

За комуністичні стрілецькі гуртки в Празі.

(Тут слідують підписи, яких не подаємо, щоб не нарузувати підписаних на переслідування.) Прага, дня 28. X. 1924 р.